ΕΤΟΣ Α΄. 'Εν Ἡρακλείῳ Κρήτης τῇ 23 'Απριλίου 1911 ΑΡΙΘ. 17.


# ΠΟΙΜΗΝ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ

ΥΠΟ ΤΗΣ ΕΝ ΚΡΗΤΗι ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

ΔΑΠΑΝΗι ΤΩΝ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΑΚΩΝ ΤΑΜΕΙΩΝ ΚΡΗΤΗΣ


ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ



## Γ΄. ΚΥΡΙΑΚΗι ΤΩΝ ΜΥΡΟΦΟΡΩΝ

### ΕΚ ΤΟΥ ΚΑΤΑ ΜΑΡΚΟΝ

(ΙΕ΄. 43—47 καὶ Ις΄. 1—8)

*Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἐλθὼν 'Ιωσὴφ ὁ ἀπὸ 'Αριμαθαίας, εὐσχήμων βουλευτής, ὃς καὶ αὐτὸς ἦν προσδεχόμενος τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, τολμήσας εἰσῆλθε πρὸς Πιλάτον, καὶ ᾐτήσατο τὸ σῶμα τοῦ 'Ιησοῦ. Ὁ δὲ Πιλάτος ἐθαύμασεν, εἰ ἤδη τέθνηκε· καὶ προσκαλεσάμενος τὸν Κεντυρίωνα, ἐπηρώτησεν αὐτὸν εἰ πάλαι ἀπέθανε. Καὶ γνοὺς ἀπὸ τοῦ Κεντυρίωνος, ἐδωρήσατο τὸ σῶμα τῷ 'Ιωσήφ. Καὶ ἀγοράσας σινδόνα, καὶ καθελὼν αὐτόν, ἐνείλησε τῇ σινδόνι, καὶ κατέθηκεν αὐτὸν ἐν μνημείῳ, ὃ ἦν λελατομημένον ἐκ πέτρας, καὶ προσεκύλισε λίθον ἐπὶ τὴν θύραν τοῦ μνημείου. Ἡ δὲ Μαρία ἡ Μαγδαληνή, καὶ Μαρία 'Ιωσῆ ἐθεώρουν ποῦ τίθεται. Καὶ διαγενομένου τοῦ Σαββάτου, Μαρία ἡ Μαγδαληνή, καὶ Μαρία ἡ τοῦ 'Ιακώβου, καὶ Σαλώμη ἠγόρασαν ἀρώματα, ἵνα ἐλθοῦσαι ἀλείψωσιν αὐτόν. Καὶ λίαν πρωΐ τῆς μιᾶς Σαββάτων ἔρχονται ἐπὶ τὸ μνημεῖον, ἀνατείλαντος τοῦ Ἡλίου, καὶ ἔλεγον πρὸς ἑαυτάς· Τίς ἀποκυλίσει ἡμῖν τὸν λίθον ἐκ τῆς θύρας τοῦ μνημείου; Καὶ ἀναβλέψασαι θεωροῦσιν ὅτι ἀποκεκύλισται ὁ λίθος· ἦν γὰρ μέγας σφόδρα. Καὶ εἰσελθοῦσαι εἰς τὸ μνημεῖον, εἶδον νεανίσκον καθήμενον ἐν τοῖς δεξιοῖς, περιβεβλημένον στολὴν λευκήν, καὶ ἐξεθαμβήθησαν. Ὁ δὲ λέ-*

*γει αὐταῖς· Μὴ ἐκθαμβεῖσθε· Ἰησοῦν ζητεῖτε τὸν Ναζαρηνὸν τὸν Ἐσταυρωμένον; Ἠγέρθη, οὐκ ἔστιν ὧδε· ἴδε ὁ τόπος, ὅπου ἔθηκαν αὐτόν. Ἀλλ' ὑπάγετε, εἴπατε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ καὶ τῷ Πέτρῳ, ὅτι προάγει ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν. Ἐκεῖ αὐτὸν ὄψεσθε, καθὼς εἶπεν ὑμῖν. Καὶ ἐξελθοῦσαι ταχύ, ἔφυγον ἀπὸ τοῦ μνημείου· εἶχε δὲ αὐτὰς τρόμος καὶ ἔκστασις, καὶ οὐδενὶ οὐδὲν εἶπον· ἐφοβοῦντο γάρ.*

Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς μισεῖται ἀπὸ τοὺς ἀρχιερεῖς τῶν Ἰουδαίων, διαβάλλεται ἀπὸ τοὺς Φαρισαίους, κατηγορεῖται ἀπὸ τοὺς γραμματεῖς, συλλαμβάνεται ὡς ἐγκληματίας, δικάζεται ὑπὸ τοῦ συνεδρίου, κηρύττεται ἔνοχος θανάτου ὡς κακοῦργος, σταυρώνεται ἐν μέσῳ δύο ληστῶν, ἐμπαίζεται, ὀνομάζεται βλάσφημος, δένεται, ῥαπίζεται, ἐμπτύεται, ὑποφέρει τὰ πάνδεινα καὶ πρὸ τῆς καταδίκης καὶ μετὰ τὴν καταδίκην, καὶ πρὸ τῆς ἐκτελέσεως τῆς ἀνόμου καὶ ἀδίκου ἀποφάσεως καὶ κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν καὶ μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν αὐτῆς. Ἀποτελέσματα ὅλα ταῦτα τῆς κακίας τῆς ἀπεριγράπτου τοῦ ἀδιαλλάκτου μίσους, τὸ ὁποῖον ὁ λαὸς καὶ οἱ ἄρχοντες ᾐσθάνοντο κατὰ τοῦ Κυρίου. Καὶ ὅμως τὸ μῖσος τοῦτο, τὴν κακίαν ταύτην, οὔτε ὁ εὐσχήμων Ἰωσήφ, οὔτε αἱ Μυροφόροι γυναῖκες λογαριάζουν, ἀλλ' ὁ μὲν Ἰωσήφ, ἀδιαφορῶν τελείως διὰ τὴν ἐντύπωσιν, τὴν ὁποίαν θὰ ἔκαμνεν εἰς τὸν Πιλάτον ἡ αἴτησίς του, ἐπαρουσιάσθη μὲ θάρρος ἐπαινετόν, μὲ τόλμην μεγάλης τιμῆς ἀξίαν, εἰς αὐτὸν καὶ ἐζήτησε τὸ σῶμα τοῦ σταυρωθέντος νὰ τὸ ἐνταφιάσῃ, αἱ δὲ Μυροφόροι, γυναῖκες αὐταί, ἀσθενῆ καὶ δειλὰ πλάσματα, ἀψηφοῦσαι τὸν τρόμον, τὸν ὁποῖον θὰ ἐπροξένουν εἰς αὐτὰς οἱ φυλάσσοντες τὸν τάφον τοῦ Σωτῆρος στρατιῶται, ἀτάραχοι τελείως ἀπὸ τὸν φόβον τῆς κουστωδίας, ἠγόρασαν ἀρώματα, τὰ παρέλαβον μαζί των καὶ ἔτρεξαν τὴν νύκτα τοῦ Σαββάτου πρὸς τὴν Κυριακὴν εἰς τὸν πανάγιον τάφον, διὰ νὰ ἀλείψωσι τὸ νεκρὸν σῶμα τοῦ Κυρίου κατὰ τὴν συνήθειαν τοῦ τόπου καὶ τοῦ καιροῦ ἐκείνου.

Ἀλλὰ δὲν εἶνε, ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, παράδοξον ν' ἀρνηθῶσι τὸν σταυρωθέντα Σωτῆρα ὅλοι, ὁ λαός, ὁ ὁποῖος τοσαῦτα θαυμάσια ἀπήλαυσεν ἀπ' αὐτόν, ὁ ὁποῖος εἶδε τοὺς ἀσθενεῖς του νὰ ἰατρεύωνται, τοὺς νεκρούς του ν' ἀνίστανται, τοὺς τυφλούς του ν' ἀναβλέπωσι, τοὺς παραλύτους του νὰ θεραπεύωνται ἀπὸ τὴν θαυματουργὸν δύναμιν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, οἱ μαθηταὶ καὶ Ἀπόστολοί του, τοὺς ὁποίους τόσῳ πολὺ ἠγάπησε, νὰ κυριευθῶσιν ἀπὸ τὸν φόβον τῶν ἐχθρῶν του, καὶ ν' ἀφήσωσιν αὐτὸν τελείως μόνον καὶ ἐγκαταλελειμμένον ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ, καὶ εἷς βουλευτὴς εὐσχήμων, ὁ Ἰωσὴφ καὶ τρεῖς γυναῖκες ἀσθενεῖς, Μαρία ἡ Μαγδαληνή, Μαρία ἡ τοῦ Ἰακώβου καὶ ἡ Σαλώμη, μόνον αὐτοὶ νὰ λάβουν τὸ μέγα θάρρος, τὴν ἐπικίνδυνον τόλμην, ὁ μὲν Ἰωσὴφ νὰ ζητήσῃ ἀπὸ τὸν καταδικάσαντα τὸν Σωτῆρα εἰς θάνατον τὸ νεκρὸν ἤδη σῶμα αὐτοῦ νὰ τὸ ἐνταφιάσῃ, αἱ δὲ γυναῖκες ν' ἀγοράσωσι μῦρα καὶ νὰ ὑπάγωσιν εἰς τὸν τάφον διὰ νὰ μυρίσουν τὸν νεκρὸν χωρὶς νὰ συλλογισθῶσι καθόλου τὸν φόβον τῶν στρατιωτῶν καὶ μάλιστα ἐν καιρῷ νυκτός; Παράδοξον ἀλη-

θῶς, ἀλλ' οὐχὶ καὶ ἀνεξήγητον. Διότι ἦτο ἀποτέλεσμα τῆς πεποιθήσεως, τὴν ὁποίαν εἶχον σχηματίσει περὶ τῆς ἀθῳότητος, περὶ τῆς ἁγιότητος, περὶ τῆς θεότητος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ· διότι ἦτο συνέπεια τῆς ἀγάπης, τοῦ σεβασμοῦ τῆς ἀφοσιώσεως, τὴν ὁποίαν ᾐσθάνοντο εἰς τὸν σταυρωθέντα Κύριον. Καὶ ἡ ἀληθὴς ἀγάπη καὶ ὁ ἀληθὴς σεβασμὸς ἐμπνέουν τόλμην, ἐμβάλλουν θάρρος καὶ εἰς τὸν δειλότερον ἄνθρωπον ὅταν πρόκηται νὰ εἴπῃ, νὰ ἐνεργήσῃ τι ὑπὲρ τοῦ ἀγαπωμένου προσώπου. Καὶ αἱ πραγματικαὶ πεποιθήσεις, τὰς ὁποίας μορφώνει τις ἐκ τῆς ἀκριβοῦς ἐξετάσεως, ἐκ τῆς ἀληθοῦς ἐκτιμήσεως τῶν προσώπων ἢ τῶν πραγμάτων, καὶ ὄχι ἐξ ἐπιπολαιότητος ἢ ὀπισθοβουλίας, καθιστῶσι καὶ τὸν ἀνανδρότερον ἄνθρωπον γενναῖον καὶ τολμηρόν, ὅταν πρόκηται νὰ ὑπερασπίσῃ τὴν ἀλήθειαν αὐτῶν εἴτε διὰ λόγων εἴτε δι' ἔργων. Καὶ αἱ πεποιθήσεις καὶ ἡ ἀγάπη παρέχουν δύναμιν ἀκαταμάχητον, καθὼς μᾶς βεβαιοῖ ἡ ἱστορία τῶν ἁγίων Μαρτύρων τῆς Ἐκκλησίας, οἱ ὁποῖοι πεποιθότες εἰς τὴν θεότητα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, οἱ ὁποῖοι ἀφωσιωμένοι εἰς τὴν λατρείαν αὐτοῦ κατίσχυσαν τῶν διωκτῶν αὐτῶν, ἐνίκησαν νίκην γενναίαν καὶ ἔνδοξον, καταισχύναντες τὴν «μυρίοπλον αὐτῶν δύναμιν», αὐτοί, οἱ ἀσθενεῖς, αἱ μονάδες, οἱ ἄοπλοι ἐναντίον ἰσχυρῶν, μυριάδων, πανόπλων, καὶ συνετέλεσαν καὶ συνήργησαν εἰς τὸν περιφανῆ θρίαμβον τοῦ ἱεροῦ, τοῦ θείου ἔργου τοῦ Σωτῆρος.

Καὶ αἱ πεποιθήσεις, αἱ μορφούμεναι ἐκ τῆς ἀληθείας, ἀποφέρουσιν ἀγλαοὺς καρποὺς καὶ εἰς τὰς κοινωνίας. Κοινωνίαι καὶ ἄτομα, τὰ ὁποῖα δὲν ἔχουσιν ἠθικοὺς χαρακτῆρας ἰσχυροὺς ὥστε νὰ αἰσθάνωνται τὴν ἀπαιτουμένην τόλμην διὰ νὰ καταπολεμήσουν τὸ κακὸν καὶ ὑποστηρίξουν τὸ καλόν, τὰ ὁποῖα δὲν ἔχουσι τὸ ψυχικὸν σθένος νὰ ἀντιμετωπίσουν πᾶν ἐμπόδιον, πᾶσαν ἀπειλήν, πάντα κίνδυνον, εἴτε ἐκ τῶν ἀρχόντων, εἴτε ἐκ τοῦ λαοῦ προέρχονται ταῦτα, πρὸς κατίσχυσιν, πρὸς ἐπικράτησιν, πρὸς θρίαμβον τοῦ ἀληθοῦς, τοῦ ἀγαθοῦ, τοῦ δικαίου κατὰ τὰς πεποιθήσεις, τὰς ὁποίας ἔχουν σχηματίσει, κοινωνία καὶ ἄτομα, τὰ ὁποῖα δὲν αἰσθάνονται ἐντὸς αὐτῶν τὸ καῖον πῦρ τοῦ ἱεροῦ ἐνθουσιασμοῦ ν' ἀγωνισθῶσι τὸν ἱερὸν ἀγῶνα τῆς νίκης τοῦ ἀγαθοῦ κατὰ τοῦ κακοῦ, ἀκολουθοῦντα τὰς ὑγιεῖς ἀρχάς, τὰς ἱερὰς πεποιθήσεις των, μὴ ἐπηρεαζόμενα ὑπὸ ταπεινῶν ἐλατηρίων καὶ ἰδιοτελῶν ὑπολογισμῶν, ἄτομα καὶ κοινωνίαι, αἱ ὁποῖαι, συντόμως εἰπεῖν, ἢ δὲν ἔχουν πεποιθήσεις ἑδραίας καὶ σταθερὰς ἢ δὲν ἐνεργοῦσι κατὰ τὰς ὑπαγορεύσεις αὐτῶν, ἢ πολὺ προώρως ἐξαφανίζονται ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς, ἢ ὑπάρχουσι μὲν ἐν τῇ ζωῇ, ἀλλὰ ζωῇ μαρασμώδει, ζωῇ ἀγόνῳ, ζωῇ ὀπισθοδρομικῇ, ζωῇ, ἥτις κακῶς ὀνομάζεται ζωὴ καταλληλότερον δὲ θὰ ὠνομάζετο θάνατος. Αἱ κοινωνίαι, ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, οὔτε ὑλικῶς, οὔτε ἠθικῶς προάγονται ὅταν τὰ ἀπαρτίζοντα αὐτὰς μέλη εἶνε δειλά, μικρόψυχα, ἀλλάσσοντα πεποιθήσεις μεθ' ὅσης εὐκολίας ἀλλάσσουν καὶ ὑποκάμισα, ἀρνούμενα πεποιθήσεις ἢ μεταβάλλοντα αὐτὰς κατὰ τὸν ἑκάστοτε πνέοντα ἄνεμον τοῦ ταπεινοῦ συμφέροντος, τῆς ἰδιοτελείας, ἀπαράλλακτα ὅπως ὁ στρογγύλος ἀνεμόμυλος μεταβάλλει διεύθυνσιν κατὰ τὸν ἑκάστοτε πνέοντα ἄνεμον. Τόσῳ λοιπὸν αἱ κοινωνίαι ὅσῳ καὶ τὰ ἄτομα, τόσῳ τὰ ἠθικὰ ὅσῳ καὶ τὰ ὑλικὰ αὐτῶν συμφέροντα, ἐνισχύονται, ἀκμάζουν, ἀναπτύσσονται καὶ προάγονται, ὅταν

καὶ λόγους καὶ ἔργα καὶ αὐτὰς τὰς σκέψεις διευθύνουν αἱ πεποιθήσεις, αἱ ἐκ τῆς ἀληθείας μορφωθεῖσαι πεποιθήσεις, αἱ ἱεραὶ καὶ σεβασταὶ πεποιθήσεις. Διότι αὗται ἀναδεικνύουν τοὺς γενναίους καὶ μεγαλοψύχους χαρακτῆρας, οἱ ὁποῖοι μὲ θείαν αὐταπάρνησιν ἐργαζόμενοι χρήσιμοι καὶ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ εἰς τὴν Πατρίδα καὶ εἰς τὴν κοινωνίαν, ἐν τῇ ὁποίᾳ ζῶσιν, ἀναδεικνύονται.

Τοιαύτας ἱερὰς πεποιθήσεις μορφώσαντες καὶ ἡμεῖς, ἀγαπητοί, ἐκ τῶν ἀληθειῶν τῆς ἁγίας ἡμῶν Θρησκείας, ἂς φυλάττωμεν αὐτὰς ἀκεραίας καὶ ἀμεταβλήτους, ἀψηφοῦντες πᾶν ἐμπόδιον, πάντα κίνδυνον, ὁ ὁποῖος θὰ ἐπαρουσιάζετο, κατὰ τὸ ἀξιομίμητον παράδειγμα τῶν ἁγίων γυναικῶν, τῶν Μυροφόρων καὶ τοῦ εὐσχήμονος βουλευτοῦ Ἰωσὴφ κατὰ τὸ ἱστορικὸν τοῦ σημερινοῦ Εὐαγγελίου.

# ΑΙ ΕΝΤΟΛΑΙ ΤΟΥ ΘΕΟΥ

## ΔΕΥΤΕΡΑ ΕΝΤΟΛΗ

### Β'.

«***Οὐ ποιήσεις σεαυτῷ εἴδωλον***».

Εἰς τὴν προηγουμένην ὁμιλίαν κατεδείξαμεν, ὅτι οἱ εἰδωλολάτραι εἶχον λατρεύσει ὡς θεοὺς πάντα τὰ κτίσματα· τὸν Ἥλιον, τὴν Σελήνην, τοὺς ἀστέρας μεγάλους καὶ μικρούς, τὴν γῆν, τὴν θάλασσαν, τοὺς ποταμοὺς καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς. Ἐκ τῶν ἀνθρώπων ἐλάτρευον συνήθως τοὺς αἰσχίστους. Ἐκ τῶν ζῴων τὰ γελοιωδέστερα καὶ τὰ μάλιστα δηλητηριώδη, κατήντησαν δὲ εἰς τὸ νὰ λατρεύσωσι τὰ δένδρα τῶν δασῶν καὶ αὐτὰ ἀκόμη τὰ χόρτα καὶ τὰ λαχανικὰ τῶν κήπων· ἐνὶ λόγῳ, ἡ εἰδωλολατρεία τὰ πάντα ἀνεκήρυξε θεούς. Ἀλλὰ τόρα ἂς κάμωμεν τὴν ἑξῆς σκέψιν. Ἆρά γε ἐλάτρευσαν καὶ τῷ ὄντι ὡς θεοὺς αὐτὰ τὰ κτίσματα; Ἠμποροῦμεν νὰ παραδεχθῶμεν, ὅτι ἄνθρωποι λογικοὶ κατήντησαν εἰς τηλικαύτην μωρίαν, εἰς τοιαύτην ἀποτύφλωσιν, ὥστε νὰ λατρεύσωσιν ὡς θεοὺς κτίσματα ἄλογα καὶ ἀναίσθητα; Τίς θὰ μᾶς λύσῃ αὐτὸ τὸ αἴνιγμα; Ποῖος θὰ μᾶς βοηθήσῃ ὅπως εἰσδύσωμεν εἰς αὐτὸ τὸ μυστήριον; —Ἡ ἁγία Γραφὴ ἐν πρώτοις καὶ εἶτα οἱ πατέρες καὶ διδάσκαλοι τῆς Ἐκκλησίας.

Ἡ ἁγία Γραφὴ μᾶς διδάσκει, ὅτι ὁ Ἑωσφόρος ἐφαντάσθη, ὅτι ἠδύνατο νὰ γείνῃ Θεὸς καὶ νὰ ἀπολαύσῃ θείων τιμῶν· «*Εἰς τὸν οὐρανόν,* » *εἶπεν, ἀναβήσομαι, ἐπάνω τῶν ἀστέρων τοῦ οὐρανοῦ θήσω τὸν θρόνον*

» *μου . . . ἀναβήσομαι ἐπάνω τῶν νεφῶν, ἔσομαι ὅμοιος τῷ Ὑψίστῳ»*. Αὐτὰ εἶπεν ὁ Ἑωσφόρος. . . Ἡ ἁγία Γραφὴ μᾶς διδάσκει πρὸς τούτοις, ὅτι, ὅταν ὁ Χριστὸς μετὰ τὸ βάπτισμα ἐνήστευσεν ἐπὶ τεσσαράκοντα ἡμέρας καὶ τεσσαράκοντα νύκτας, προσῆλθεν αὐτῷ ὁ πειράζων, τ. ἕ., αὐτὸς οὗτος ὁ Ἑωσφόρος, καὶ ἀφ᾿ οὗ ἔδειξεν εἰς αὐτὸν ὅλας τὰς βασιλείας τοῦ κόσμου, καὶ ὅλα τὰ πλούτη καὶ τὴν δόξαν αὐτῶν, εἶπε· «*ταῦτα πάντα σοὶ δώσω, ἐὰν πεσὼν προσκυνήσῃς με*». Ἐτόλμησε δ᾿ ὁ Διάβολος νὰ κάμῃ τὴν πρότασιν ταύτην, διότι ἠγνόει τὴν θεότητα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἐκτὸς τούτου ἡ ἁγία Γραφὴ μᾶς διδάσκει, ὅτι οἱ θεοὶ τῶν ἐθνικῶν εἶναι δαιμόνια· «*πάντες οἱ θεοὶ τῶν ἐθνῶν δαιμόνια*». Αὐτὸς ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς εἶπεν, ὅτι ὁ Διάβολος εἶναι «*ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου*». Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος διακηρύττει, ὅτι ὁ προσφέρων θυσίαν εἰς τὰ εἴδωλα θυσιάζει εἰς τὰ δαιμόνια· «*ἃ θύει τὰ ἔθνη, δαιμο-» νίοις θύει, καὶ οὐ Θεῷ*», καὶ ὅτι τὸ νὰ τρώγῃ τις καὶ νὰ πίνῃ τὰ εἰδωλόθυτα εἶναι τὸ ἴδιον ὡσὰν νὰ μετέχῃ τις τῆς λατρείας τῶν δαιμονίων, νὰ πίνῃ τὸ ποτήριον τῶν δαιμονίων, νὰ παρακάθηται εἰς τὴν τράπεζαν τῶν δαιμονίων· «*Οὐ θέλω δ᾿ ἡμᾶς κοινωνοὺς τῶν δαιμονίων γενέσθαι· οὐ » δύνασθε ποτήριον Κυρίου πίνειν καὶ ποτήριον δαιμονίων· οὐ δύνασθε » τραπέζης Κυρίου μετέχειν καὶ τραπέζης δαιμονίων*». Ἀλλ᾿ ὁ Ἀπόστολος ἀκόμη περισσότερον προχωρεῖ καὶ λέγει ὅτι ὁ διάβολος εἶναι ὁ *Θεὸς τοῦ αἰῶνος τούτου*. Ἐξ ὅλων τούτων τί ἤδη συμπεραίνομεν ; Ὅτι ὑπὸ τὴν μορφὴν τῶν πολλῶν καὶ πολυειδῶν αὐτῶν θεῶν, οἱ εἰδωλολάτραι ἐλάτρευον τὸν Ἑωσφόρον, τὸν Διάβολον. Ὁ Διάβολος εἶχεν ἀποτυφλώσῃ τὸν νοῦν τῶν ἀνθρώπων καὶ ἐγένετο ὁ θεὸς τοῦ αἰῶνος, ὁ ἄρχων τοῦ εἰδωλολατρικοῦ κόσμου καὶ ἐδῶ μὲν ἐλατρεύετο ὡς ἥλιος, ἀλλαχοῦ ὡς ἄνθρωπος, Ζεὺς ἢ Ποσειδὼν καὶ εἴ τις ἄλλος, ἀλλαχοῦ ὡς ζῷον, κροκόδειλος ἢ ὄφις καὶ τὰ ὅμοια, καὶ ἀλλαχοῦ ὡς δένδρον, ἢ πέτρα, ἢ χόρτον. Καὶ ταῦτα μὲν αἱ ἅγιαι Γραφαὶ διδάσκουσι. Τί δὲ λέγουσι καὶ οἱ πατέρες καὶ διδάσκαλοι τῆς Ἐκκλησίας ; Τὰ αὐτὰ καὶ οὗτοι διδάσκουσι καὶ ἀποδεικνύουσιν ἐξ αὐτῶν τῶν πραγμάτων. Οἱ Πατέρες, λαμβάνοντες ἀφορμὴν ἀπὸ τοὺς χρησμούς, τοὺς οἰωνοὺς καὶ τὰ ἄλλα τῶν ἐθνικῶν περὶ τῶν ἰδίων θεῶν μυθεύματα, διϊσχυρίζονται, ὅτι ταῦτα πάντα εἶναι ἔργα τοῦ Διαβόλου ἐπιδιώκοντος διὰ τῶν μέσων τούτων τὴν ἀποπλάνησιν τῶν ἀνθρώπων. «*Οἱ θεοί σας*, λέγει ἀρχαῖός τις διδάσκαλος πρὸς τοὺς ἐθνικούς, *εἶναι δαίμονες*». Ἐξ ὅλων τούτων ἀριδήλως καταφαίνεται, ὅτι ἡ ἀρχαία εἰδωλολατρεία οὐδὲν ἄλλο ἦτο, εἰμὴ λατρεία τοῦ Διαβόλου.

Ἀλλ᾿ ἆρά γε αὐτὴ ἡ λατρεία τοῦ Διαβόλου ὑπάρχει καὶ σήμερον ; Τοιαύτη, ὁποία ὑπῆρξεν ἡ πρὸ Χριστοῦ, οὐχὶ βεβαίως. Ἡμεῖς οὔτε βωμοὺς πλέον τῶν εἰδώλων ἔχομεν, οὔτε χρησμούς, οὔτε οἰωνούς, οὔτε πηγὰς ἱεράς, οὔτε θεούς, οὔτε εἰς τὰ ὕδατα, οὔτε εἰς τὰ δάση, οὔτε εἰς τὸν αἰθέρα, οὔτε εἰς ἄλλον τινὰ τόπον. Ὁ Ὄλυμπος εἶναι κενός. Ὁ ἀρχαῖος ἐθνισμὸς μετὰ τῆς πομπῆς καὶ λατρείας του εἶναι ἤδη νεκρὸς τελείως. Ἰουλιανὸς ὁ Παραβάτης, ὅστις ἠθέλησε νὰ τὸν ἀναστήσῃ, ἀποτυχών, ἠναγκάσθη νὰ ὁμολογήσῃ τοῦτο διὰ τῶν ἀλησμονήτων ἐκείνων λόγων του, «***Νενίκηκας Γαλιλαῖε.***»

Ἀλλ᾿ ἐὰν ὁ ἐθνισμὸς ἐξέλιπεν, ἐξέλιπεν ὅμως καὶ ἡ λατρεία τοῦ Δια-

βόλου; ἢ μήπως ὑπὸ ἄλλην μορφήν, ὑπὸ τύπον ἄλλον ὑφίσταται καὶ σήμερον ἡ λατρεία αὕτη τοῦ Διαβόλου; Τὰ πράγματα δυστυχῶς μαρτυροῦσιν, ὅτι ὑπάρχουσι πολλοὶ χριστιανοὶ οἱ ὁποῖοι λατρεύουσι τὸν Διάβολον! Ἐξηγούμεθα:

Οἱ Ἰουδαῖοι χωρὶς νὰ ἦναι εἰδωλολάτραι διετήρησαν πράξεις τινὰς καθαρῶς εἰδωλολατρικάς. Τοιαῦται ἦσαν ἡ μαγεία, ἤτοι ἡ τέχνη τοῦ νὰ κάμνῃ τις ἔργα ὑπερβαίνοντα τὰς δυνάμεις τοῦ ἀνθρώπου, ἡ γοητεία, ἤτοι ἡ τέχνη τοῦ προξενεῖν κακὸν εἰς τὸν ἄλλον ἄνθρωπον, ἡ μαντεία, ἤτοι ἡ τέχνη τοῦ προλέγειν τὰ μέλλοντα. Οἱ Ἰουδαῖοι δὲν ἦσαν ἐθνικοί, καὶ ἐν τούτοις ὑπῆρχον πολλοὶ ἐξ αὐτῶν, οἱ ὁποῖοι ἐφύλαττον ὅλας ταύτας τὰς δεισιδαιμονίας, ὅπως μαρτυροῦσιν αἱ ἅγιαι Γραφαί. Ἐν τῷ βιβλίῳ τῆς Ἐξόδου ὁ Θεὸς ἐντέλλεται νὰ θανατώνηται πᾶς ὅστις συμβουλεύεται μάγους καὶ γόητας. Ἐν τῷ Λευϊτικῷ ἐπιβάλλει θάνατον καὶ δὴ τὸν διὰ λιθοβολισμοῦ θάνατον εἰς πάντα ἄνδρα ἢ γυναῖκα, οἱ ὁποῖοι ἤθελον φωραθῆ, ὅτι μετήρχοντο ὡς ἐπάγγελμα τὴν μαντείαν, μαγείαν καὶ τὰ τοιαῦτα. Ἐν τῷ Δευτερονομίῳ παραγγέλλει, ὅτι οὐδενὶ ἐπιτρέπεται νὰ μαντεύηται μαντείαν, νὰ παρατηρῇ κλήδονας καὶ οἰωνούς, νὰ μεταχειρίζηται γοητείας, νὰ ἦναι μάγος, ἐγγαστρίμυθος καὶ τερατοσκόπος καὶ ἐπερωτῶν τοὺς νεκρούς. «*Ἔστι γὰρ βδέλυγμα Κυρίῳ τῷ Θεῷ σου πᾶς ποιῶν ταῦτα*». Αὐταὶ ἤδη αἱ διαβολικαὶ πράξεις, αἱ ὁποῖαι ἐγίνοντο μεταξὺ τῶν Ἰσραηλιτῶν, αἱ δεισιδαιμονίαι, αἱ ὁποῖαι εἶναι *βδέλυγμα παρὰ τῷ Θεῷ*, καὶ αἱ ὁποῖαι ἔπρεπε νὰ τιμωρῶνται μὲ θάνατον, δὲν ὑπάρχουσι καὶ σήμερον; Λοιπὸν εἰς τὴν ἐρώτησιν: διασώζεται καὶ μεταξὺ τῶν σημερινῶν χριστιανῶν ἡ λατρεία τοῦ Διαβόλου, ποίαν ἀπάντησιν θὰ δώσωμεν;

Δὲν εἶναι ἀληθὲς ὅτι καὶ σήμερον ὑπάρχει καὶ ἀκμάζει μάλιστα ἡ μαγεία, ἡ μαντεία, ἡ γοητεία; Ἀτυχῶς, ὄχι μόνον πάντα ταῦτα ὑφίστανται ἐν ὅλῃ αὐτῶν τῇ ἀκμῇ, ἀλλὰ καὶ συστηματοποιοῦνται καθ᾿ ἑκάστην καὶ παρουσιάζονται εἰς τὰ ὄμματα ἡμῶν ὡς νέα τις ἐπιστήμη!

Τί νομίζετε ὅτι εἶναι ὁ λεγόμενος μαγνητισμὸς ἢ ὑπνωτισμός, τὸ νὰ βλέπῃ ὁ ὑπνωτιζόμενος διὰ μέσου τῶν τοίχων ἀντικείμενα μεμακρυσμένα, ἢ νὰ ὁμιλῇ γλώσσας, τὰς ὁποίας οὐδέποτε ἐδιδάχθη, οὐδ᾿ ἐλάλησε, τὸ νὰ λέγῃ ἀπὸ ποίαν ἀσθένειαν ὑποφέρει ὁ δεῖνα ἢ ὁ ἄλλος, πρόσωπα, ἅτινα οὐδέποτε εἶδεν, οὔτε ἐγνώρισεν; Οὐδὲν ἄλλο εἶναι, εἰμὴ ἔργα διαβολικά, ἡ ἀρχαία μαγεία, τὴν ὁποίαν προσπαθοῦν νὰ ἀναστήσωσι μὲ ὄνομα εὔφημον. Τί νομίζετε ὅτι εἶναι ὁ λεγόμενος πνευματισμός, δηλαδὴ αἱ κινούμεναι τράπεζαι, αἱ ὁποῖαι κάμνουν κινήσεις συνθηματικάς, αἱ ὁποῖαι μάλιστα καὶ γράφουν; Τὰς ἐρωτᾷς καὶ ἀπαντοῦν ἢ διὰ πράγματα περασμένα, ἢ διὰ παρόντα ἢ διὰ μέλλοντα, καὶ πρὸ πάντων διὰ πράγματα τοῦ ἄλλου κόσμου, τὰ ὁποῖα δῆθεν λέγει τὸ πνεῦμα νεκροῦ τινός ... Τί νομίζετε ὅτι εἶναι ὅλα ταῦτα; Τίποτε ἄλλο, εἰμὴ ἡ ἀρχαία νεκρομαντεία τῶν εἰδωλολατρῶν. Ὁ λαλῶν δὲ δι᾿ ὅλων τούτων τῶν μέσων οὐδεὶς ἄλλος εἶναι, εἰμὴ ὁ Διάβολος, ὅστις αἰχμαλωτίζει διὰ τοιούτων δελεασμάτων τοὺς δεισιδαίμονας, ἵνα ἀπαγάγῃ αὐτοὺς εἰς τὴν ἀπώλειαν.

Ἀλλ᾿ οἱ λατρεύοντες τὸν Διάβολον δὲν εἶναι μόνοι οἱ μάγοι καὶ οἱ γόητες καὶ οἱ μάντεις καὶ οἱ καταφεύγοντες εἰς τὸν ὑπνωτισμὸν καὶ πνευματισμόν, ἀλλ᾿ εἶναι καὶ ἄλλοι οἱ ὁποῖοι δὲν ἐνεργοῦσι πλέον μεμονω-

μένως, ἀλλ᾿ εἶναι συγκεκροτημένοι εἰς ἑταιρείας καὶ μάλιστα ἑταιρείας μυστικάς, οἱ ὁποῖοι λατρεύουσι τὸν Διάβολον μὲ λατρείαν καὶ πομπὴν αὐτόχρημα διαβολικήν. Αἱ τοιαῦται μυστικαὶ ἑταιρεῖαι ἔχουσι ναούς, εἰς τοὺς ὁποίους ὑποχρεωτικῶς συνέρχονται. Ἔχουσιν ὅρκους φοβερούς, διὰ τῶν ὁποίων συνδέονται. Ἔχουσιν ἱεραρχίαν καλῶς διοργανωμένην, ἔχουσιν ἰδιαίτερα συνθηματικὰ σημεῖα, διὰ τῶν ὁποίων ἀναγνωρίζουσιν ἀλλήλους. Τί δὲ εἶναι ὅλα ταῦτα ; Οὐδὲν ἕτερον, εἰμὴ συστηματικὴ καὶ πανηγυρικὴ λατρεία τοῦ Διαβόλου, ὅστις ἄρχει ἐπ᾿ αὐτῶν.

Ἐξ ὅλων τούτων ποῖον συμπέρασμα συνάγομεν ; Ὅτι οὔτε ἡ ἀρχαία εἰδωλολατρεία ἐξέλιπεν, οὔτε ἡ δεισιδαιμονία. Ὑπάρχουσιν ἀτυχῶς καὶ μεταξὺ τῶν χριστιανῶν οἱ δεισιδαίμονες, ὑπάρχουσιν οἱ ἀπονέμοντες διὰ τῶν ἄνω ἐκτεθέντων μέσων λατρείαν εἰς τὸν Διάβολον.

Ἀλλὰ προσέχετε ἑαυτοῖς, Χριστιανοί μου· φεύγετε τὰς μαγείας, τὰς γοητείας, τὰ διάφορα τῆς μαντείας εἴδη, τοὺς ὑπνωτισμοὺς καὶ πνευματισμοὺς ἤτοι τὴν ἀρχαίαν νεκρομαντείαν καὶ πᾶν εἶδος δεισιδαιμονίας, διότι καὶ οἱ μετερχόμενοι καὶ ἐπαγγελλόμενοι τὰ μαγικὰ ταῦτα ἔργα καὶ οἱ συμβουλευόμενοι τοὺς μάγους καὶ τοὺς γόητας ἐξίσου ὅλοι παραβαίνουσι καὶ τὴν πρώτην καὶ τὴν δευτέραν τοῦ Θεοῦ ἐντολὴν, αἱ ὁποῖαι ἐντέλλονται «*οὐκ ἔσονταί σοι Θεοὶ ἕτεροι πλὴν ἐμοῦ . . . οὐ προσκυνήσεις αὐτοῖς, οὐδ᾿ οὐ μὴ λατρεύσεις αὐτοῖς*»· διότι ἐξίσου ὅλοι οὗτοι εἶναι *βδέλυγμα παρὰ τῷ Θεῷ.*

Μή, Χριστιανοί μου, ἀγαπητοί, μὴ λησμονεῖτέ ποτε τὸν φοβερὸν ἐκεῖνον ὅρκον τὸν ὁποῖον ἐδώκατε ὅταν ἐλάβετε τὸ ἅγιον Βάπτισμα. Ὁ ὅρκος ἐκεῖνος, τὸν ὁποῖον πανηγυρικῶς δίδομεν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, ἐνώπιον καὶ τῶν Ἀγγέλων καὶ τῶν ἀνθρώπων εἶναι, ὅτι *ἀπεταξάμεθα τῷ » Σατανᾷ καὶ τοῖς ἔργοις αὐτοῦ, καὶ τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ, καὶ τῇ πομπῇ » αὐτοῦ καὶ ὅτι συνεταξάμεθα τῷ Χριστῷ καὶ πιστεύομεν αὐτῷ ὡς Βα- » σιλεῖ καὶ Θεῷ.* Εἰς τὸν ὅρκον τοῦτον ἂς ἐμμένωμεν πιστοὶ μέχρι τῆς τελευταίας ἡμῶν πνοῆς. Ἐὰν δὲ κανεὶς ἐχθρὸς τῆς ἡμετέρας σωτηρίας ζητήσῃ νὰ παρασύρῃ ἡμᾶς εἰς μαγείας καὶ γοητείας καὶ ὑπνωτισμοὺς καὶ νεκρομαντείας, ἐάν, ἄλλαις λέξεσι παρακινήσῃ ἡμᾶς εἰς τὴν λατρείαν τοῦ Διαβόλου, πρὸς τοῦτον ὀφείλομεν νὰ ἀπαντῶμεν μετ᾿ ὀργῆς καὶ ἀγανακτήσεως· «*Ὕπαγε ὀπίσω μου, Σατανᾶ· Γέγραπται γάρ, προσκυνήσεις Κύριον τὸν Θεόν σου, καὶ αὐτῷ μόνῳ λατρεύσεις*».

Ὁ Ἱερὸς Χρυσόστομος ἀνακηρύττει *Μάρτυρα* τὸν Χριστιανὸν ἐκεῖνον, ὁ ὁποῖος ἤθελεν ἀποφύγῃ καὶ ἀποδιώξῃ τοὺς μάγους καὶ τὰς μαγείας· «Νόσῳ περιέπεσες χαλεπῇ, καὶ πολλοὶ παραγίνονται ἀναγκάζον- » τες, ὁ μὲν ἐπῳδαῖς, οἱ δὲ περιάμμασιν, οἱ δὲ ἑτέροις τισὶ παραμυθή- » σασθαι τὸ κακόν, σὺ δὲ διὰ τὸν τοῦ Θεοῦ φόβον, ἤνεγκας γενναίως » καὶ ἀκλινῶς ; καὶ πάντα ἂν εἵλου παθεῖν ἢ ὑποστῆναί τι τῶν εἰδωλικῶν » πρᾶξαι ; Τοῦτό σοι *μαρτυρίου στέφανον* φέρει καὶ μὴ ἀμφίβαλλε . . . . » Ὅτι καθάπερ ἐκεῖνος (ὁ Μάρτυς δηλονότι) τὰς ἀπὸ τῶν βασάνων ὀδύ- » νας φέρει γενναίως, ὥστε μὴ προσκυνῆσαι τὰ εἴδωλα, οὕτω καὶ σὺ τὰς » ἀπὸ τῆς νόσου φέρειν ἀλγηδόνας, ὥστε μηδενὸς δεηθῆναι τῶν παρ᾿ » ἐκείνου, μηδὲ πρᾶξαι ἅπερ ἐπίσταται». Ἂς ἐξηγήσωμεν ἁπλούστερον τοὺς λόγους τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου. Περιέπεσες, λέγει, εἰς ἀρρωστίαν

μεγάλην καὶ σοβαρὰν καὶ ἔρχονται πολλοὶ καὶ σὲ συμβουλεύουν καὶ σὲ παρακινοῦν νὰ τρέξῃς εἰς τοὺς μάγους, ἢ νὰ φορέσῃς φυλακτήρια, ἢ νὰ ζητήσῃς τὴν θεραπείαν σου μὲ μαγείας καὶ γοητείας καὶ τὰ ὅμοια,—σὺ δὲ διὰ τὸν φόβον τοῦ Θεοῦ προτιμᾷς νὰ ὑπομείνῃς τὰ πάνδεινα ἀπὸ τοὺς πόνους τῆς ἀρρωστίας σου, παρὰ νὰ πράξῃς τι ἀπὸ αὐτὰ τὰ εἰδωλολατρικά; Αὐτή σου ἡ γενναιότης, αὐτὴ ἡ ἐγκαρτέρησίς σου φέρει εἰς σὲ *στέφανον τοῦ μαρτυρίου* καὶ οὐδεμίαν νὰ ἔχῃς περὶ τούτου ἀμφιβολίαν.... διότι καθὼς ἐκεῖνοι οἱ ἅγιοι Μάρτυρες ὑπέμειναν ὅλα τὰ εἴδη τῶν βασάνων διὰ νὰ μὴ προσκυνήσωσι τὰ εἴδωλα, οὕτω καὶ σὺ ὑπέμεινας ὅλους τοὺς πόνους τῆς ἀρρωστίας διὰ νὰ μὴ προσκυνήσῃς τὸν διάβολον, τὸν ὁποῖον λατρεύουσιν οἱ μάγοι καὶ οἱ γόητες καὶ ὅλοι οἱ μετερχόμενοι τὰς μαντείας καὶ τὰ τοιαῦτα.

Θέλεις δέ, Χριστιανέ μου, νὰ μάθῃς καὶ μὲ ποῖον τρόπον θὰ λάβῃς τὸν στέφανον τοῦτον παρὰ Χριστοῦ; Ἄκουσον πάλιν αὐτὸν τοῦτον τὸν ἱερὸν Χρυσόστομον· «Ἐννόησον, λέγει, πηλίκους ἐκεῖ λήψει τοὺς στεφά-» νους, ὅταν τῶν Ἀγγέλων παρόντων καὶ τῶν Ἀρχαγγέλων ἁπάντων, » τότε παρελθὼν ὁ Χριστὸς καὶ τῆς χειρός σου λαβόμενος, εἰς μέσον πε-» ριαγάγῃ τὸ θέατρον ἐκεῖνο, καὶ πάντων ἀκουόντων λέγει· Οὗτος ὁ ἄν-» θρωπος πυρετῷ ποτὲ ληφθείς, μυρίων αὐτῷ παραινούντων ἀπαλλαγῆ-» ναι τῆς νόσου, διὰ τὸ ὄνομα τὸ ἐμὸν καὶ τὸν φόβον τὸν εἰς ἐμέ, ἵνα » μηδενὶ προσαχθῇ... ἀπώσατο καὶ ἠτίμασε τοὺς ὑπισχνουμένους αὐτὸν » θεραπεύειν ἐκείνῳ τῷ τρόπῳ (τῷ μαγικῷ δηλονότι) καὶ εἵλετο *μᾶλλον* » *ἀποθανεῖν τῷ νοσήματι ἢ προδοῦναι τὴν εἰς ἐμὲ εὔνοιαν*».

Χριστιανοί μου ἀγαπητοί· προσέχετε ἑαυτοῖς. Ἀποφεύγετε τοὺς μάγους καὶ τὰς μαγείας διὰ νὰ μὴ περιπίπτητε, χωρὶς νὰ τὸ ἐννοεῖτε, εἰς εἰδωλολατρείαν. Ἐντυπώσατε καλῶς εἰς τὸν νοῦν σας τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ ἡ ὁποία λέγει: «*οὐχ εὑρεθήσεται ἐν σοὶ περικαθαίρων τὸν υἱὸν αὐ-» τοῦ καὶ τὴν θυγατέρα αὐτοῦ ἐν πυρὶ μαντευόμενοι μαντείαν, κληδονι-» ζόμενος καὶ οἰωνιζόμενος· φαρμακὸς ἐπαείδων ἐπαοιδήν, ἐγγαστρίμυ-» θος καὶ τερατοσκόπος ἐπερωτῶν τοὺς νεκρούς.... οὐκ οἰωνεῖσθε, οὐδὲ » ὀρνιθοσκοπήσετε.... οὐκ ἐπακολουθήσετε ἐγγαστριμύθοις καὶ ἐπαοι-» δοῖς οὐ προσκολληθήσεσθε ἐκμιανθῆναι ἐν αὐτοῖς. Ἐγώ εἰμι Κύριος » ὁ Θεὸς ἡμῶν*». Λοιπόν, Χριστιανοί μου, Κύριον τὸ Θεὸν ἡμῶν μόνον ἂς προσκυνῶμεν καὶ αὐτῷ μόνῳ ἂς λατρεύωμεν, διότι Αὐτῷ μόνῳ πρέπει ἡ λατρεία καὶ ἡ προσκύνησις εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.